

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 73 0 Rs 024732 22 Rev
Banjaluka, 06.9.2022 godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci u vijeću sastavljenom od sudija, Senada Tice, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Biljane Majkić Marinković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice M.R. iz K., koju zastupa punomoćnik S.M., advokat iz B., protiv tužene Opštine K., koju zastupaju punomoćnici iz Zajedničke advokatske kancelarije K...M., D.K., B.M. i S.L., advokati iz B., radi poništenja rješenja o prestanku radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužiteljice izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 73 0 Rs 024732 21 Rsž od 08.12.2021. godine, na sjednici održanoj dana 06.9.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se djelimično usvaja i obje nižestepene presude preinačavaju tako da se poništava rješenje tužene o prestanku radnog odnosa broj: ..., od 11.02.2016. godine samo u dijelu kojim je rečeno da pravnom predniku tužiteljice – B.R. radni odnos prestaje sa 27.6.2013. godine, te se obavezuje tužena da na ime naknade plate, za period od 01.11.2015 do 11.02.2016. godine, isplati tužiteljici kao njegovom pravnom sljedniku, kako slijedi: iznos od 2.437,30 KM na ime naknade plate za mjesec novembar 2015. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2016. godine do isplate, iznos od 2.437,30 KM na ime naknade plate za mjesec decembar 2015. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.02. 2016. godine do isplate, iznos od 3.249,77 KM na ime naknade plate za mjesec januar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.3.2016. godine do isplate, iznos od 1.276,66 KM na ime naknade plate za period od 01.02. do 11.02.2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.4.2016. godine do isplate; na ime neisplaćenog regresa za godišnji odmor za 2015. godinu iznos od 300,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2016. godine i za 2016. godinu iznos od 300,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2017. godine do isplate, te da na ime pravnog prednika tužiteljice izvrši uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period od 27.6.2013. do 11.02.2016. godine.

U ostalom dijelu (kojim se pobijaju nižestepene presude kojim je odbijen zahtjev za poništenje rješenja o prastanku radnog odnosa u cjelini, zahtjev za isplatu naknade plata za period od 12.02.2016. do 31.5.2017. godine, toplog obroka za period od 01.11.2015. do 31.3.2017. godine, regresa za godišnji odmor za 2017. godinu, naknade za prevoz za 2015., 2016. i 2017. godinu i doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period od 12.02.2016. do 31.5.2017. godine) revizija se odbija.

Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Kotor Varoši broj: 73 0 Rs 024732 19 Rs 2 od 07.10.2020. godine, odbijeni su zahtjevi tužiteljice: da se poništi rješenje tužene broj: ..., od 11.02.2016. godine kojim je B.R., pravnom predniku tužiteljice, prestao radni odnos kod tužene sa danom 27.6.2013. godine;

da se obaveže tužena da tužiteljici, kao pravnom sljedniku pokojnog B.R., isplati naknade plata, dospjele u periodu od 01.11.2015. do 31.5.2017. godine, kako slijedi: iznos od 2.437,30 KM na ime neisplaćene plate za mjesec novembar 2015. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2016. godine do isplate, iznos od 2.437,30 KM na ime plate za mjesec decembar 2015. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.02.2016. godine do isplate, iznos od 3.249,77 KM na ime plate za mjesec januar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.3.2016. godine do isplate, iznos od 3.249,77 KM na ime plate za mjesec februar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.4.2016. godine do isplate, iznos od 3.249,77 KM na ime plate za mjesec mart 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.5.2016. godine do isplate, iznos od 3.263,72 KM na ime plate za mjesec maj 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.7.2016. godine do isplate, iznos od 3.263,72 KM na ime plate za mjesec juni 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.8.2016. godine do isplate, iznos od 648,37 KM na ime plate za mjesec juli 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.9.2016. godine do isplate, iznos od 1.230,31 KM na ime plate za mjesec avgust 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.10.2016. godine do isplate, iznos od 1.236,28 KM na ime plate za mjesec septembar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.11.2016. godine do isplate, iznos od 1.242,26 KM na ime plate za mjesec oktobar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.12.2016. godine do isplate, iznos od 2.548,86 KM na ime plate za mjesec novembar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01. januara 2017. godine do isplate, iznos od 2.789,50 KM na ime plate za mjesec decembar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.02.2017. godine do isplate, iznos od 2.789,50 KM na ime plate za mjesec januar 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.3.2017. godine do isplate, iznos od 2.789,50 KM na ime plate za mjesec februar 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.4.2017. godine do isplate, iznos od 2.789,50 KM na ime plate za mjesec mart 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.5.2017. godine do isplate, iznos od 2.789,50 KM na ime plate za mjesec april 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.6.2017. godine do isplate, iznos od 2.089,01 KM na ime plate za mjesec maj 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.7.2017. godine do isplate; kao i naknade za topli obrok za period od 01.11.2015. godine do 31.3.2017. godine, kako slijedi: iznos od 185,00 KM na ime naknade za mjesec novembar 2015. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2016. godine do isplate, iznos od 185,00 KM na ime naknade za mjesec decembar 2015. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.02.2016. godine do isplate, iznos od 149,77 KM na ime naknade za mjesec januar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.3.2016. godine do isplate, iznos od 185,01 KM na ime naknade za mjesec februar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.4.2016. godine do isplate, iznos od 185,00 KM na ime naknade za mjesec mart 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.5.2016. godine do isplate, iznos od 185,00 KM na ime naknade za mjesec april 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.6.2016. godine do isplate, iznos od 185,00 KM na ime naknade za mjesec maj 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.7.2016. godine do isplate, iznos od 185,00 KM na ime naknade za mjesec juni 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.8.2016. godine do isplate, iznos od 130,83 KM na ime naknade za mjesec juli 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.9.2016. godine do isplate, iznos od 143,29 KM na ime naknade za mjesec avgust 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.10.2016. godine, pa do isplate, iznos od 137,06 KM na

ime naknade za mjesec septembar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.11.2016. godine do isplate, iznos od 130,83 KM na ime naknade za mjesec oktobar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.12.2016. godine do isplate, iznos od 130,83 KM na ime naknade za mjesec novembar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2017. godine do isplate, iznos od 137,06 KM na ime naknade za mjesec decembar 2016. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.02.2017. godine do isplate, iznos od 118,37 KM na ime naknade za mjesec januar 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.3.2017. godine do isplate, iznos od 124,60 KM na ime naknade za mjesec februar 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.4.2017. godine do isplate, iznos od 143,29 KM na ime naknade za mjesec mart 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.5.2017. godine do isplate, iznos od 112,14 KM na ime naknade za mjesec april 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 01.6.2017. godine do isplate, iznos od 124,60 KM na ime naknade za mjesec maj 2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 15.7.2017. godine do isplate;

da se obaveže tužena da isplati naknade na ime neisplaćenog regresa za godišnji odmor i to: iznos od 300,00 KM na ime regresa za godišnji odmor za 2015. godinu, sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2016. godine do isplate, iznos od 300,00 KM na ime regresa za godišnji odmor za 2016. godinu, sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2017. godine do isplate, iznos od 395,00 KM na ime regresa za godišnji odmor za 2017. godinu, sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2018. godine do isplate;

kao i neisplaćene naknade za prevoz i to: iznos od 300,00 KM na ime naknade za prevoz za 2015. godinu, sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2016. godine do isplate, iznos od 1800,00 KM na ime naknade za prevoz za 2016. godinu, sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2017. godine do isplate, iznos od 750,00 KM na ime naknade za prevoz za 2017. godinu, sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2018. godine do isplate;

te da na ime B.R., pravnog prednika tužiteljice, izvrši uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period od 27.6.2013. do 31.5.2017. godine i da tužiteljici nadoknadi troškove postupka sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate

Stavom drugim iste presude obavezana je tužiteljica da tuženoj nadoknadi troškove spora u iznosu od 1.579,50 KM, dok je u ostalom dijelu odbijen zahtjev tužene za naknadu troškova parničnog postupka, preko dosuđenog iznosa.

Presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 73 0 Rs 024732 21 Rsž od 08.12.2021. godine, žalba tužiteljice je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te je odbijen i njen zahtjev da se obaveže tužena da joj nadoknadi troškove sastava žalbe u iznosu od 375,00 KM, kao i zahtjev tužene da se obaveže tužiteljica da joj nadoknadi troškove sastava odgovora na žalbu u iznosu od 438,75 KM.

Blagovremenom revizijom tužiteljica pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se obje nižestepene presude preinače tako da se udovolji svim stavljenim zahtjevima, a tužena obaveže i na naknadu troškova cjelokupnog postupka, ili da se osporena presuda ukine i predmet vrati drugom vijeću drugostepenog suda, na ponovno suđenje.

Tužena, u odgovoru, predlaže da se revizija odbije kao neosnovana, a tužiteljica obaveže da joj nadoknadi troškove sastava odgovora na reviziju u iznosu od 438,75 KM.

Revizija je djelimično osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice, kao zakonske nasljednice B.R. (koji je pokrenuo ovu parnicu, ali kada je umro 07.02.2019. godine, ona ju je preuzela), da se poništi rješenje tužene od 11.02.2016. godine o prestanku radnog odnosa B.R. sa 27.6.2013. godine; da se obaveže tužena da joj na ime neisplaćenih plata koje bi ostvario njen pravni prednik, za period od 01.11.2015. do 31.5.2017. godine, na ime toplog obroka za isti period, regresa za godišnji odmor za 2015, 2016. i 2017. godinu, naknade za prevoz za 2015, 2016. i 2017. godinu, isplati određene novčane iznose, navedene u izreci prvostepene presude, uz pripadajuću zateznu kamatu, na svaki traženi pojedinačni iznos, za periode označene u izreci prvostepene presude, te da na ime njenog pravnog prednika, uz naknade plate, uplati i doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje za isti period.

Odlučujući o stavljenim zahtjevima, analizom i ocjenom izvedenih dokaza, nižestepeni sudovi su utvrdili: da je prednik tužiteljice – B.R. (suprug), rješenjem Skupštine opštine K. donesenim na sjednici održanoj 14.12.2012. godine izabran za zamjenika načelnika opštine, (za načelnika opštine je tada, na lokalnim izborima, izabran B.Š.); da je rješenjem istog organa, donesenim na sjednici održanoj dana 27.6.2013. godine, razriješen ove dužnosti; da mu je rješenjem broj ... od 11.02.2016. godine (čije poništenje se traži u ovom postupku) utvrđen prestanak radnog odnosa sa danom 27.6.2013. godine; da je pravni prednik tužiteljice protiv tog rješenja o prestanku radnog odnosa, i protiv akta broj: ... od 15.01.2016. godine kojim je G.B. izabran za vršioca dužnosti zamjenika načelnika (poslovi koje je on do tada obavljao), pokrenuo upravni spor pred Okružnim sudom u Banjaluci, ali da se taj sud oglasio nenadležnim za raspravljanje po zahtjevu za poništenje rješenja o prestanku radnog odnosa (nakon čega je postupak nastavljen kao radni spor pred Osnovnim sudom u Kotor Varoši, koji je završen odlukom koja se sada pobija revizijom), a odbijena tužba (presuda broj: 11 0 U 018393 16 U od 21.10.2016. godine) u dijelu kojim je traženo poništenje akta kojim je drugo, naprijed navedeno lice, izabrano za vršioca dužnosti zamjenika načelnika opštine do idućih lokalnih izbora; da je nakon toga pravni prednik tužiteljice zasnovao novi radni odnos sa 01.7.2016. godine, na osnovu rješenja Ministarstva BiH broj: ... od 04.7.2016. godine kojim je imenovan za savjetnika zamjenika ministra Ministarstva BiH; da iz kopije radne knjižice za B.R. proizilazi da je bio zaposlen kod tužene od 01.01.2013. (kada je izabran za zamjenika načelnika) do 27.6.2013. godine (kada je razriješen te dužnosti), odnosno da je u tom periodu bio prijavljen kao radnik tužene i da su za taj period za njega uplaćeni odgovarajući porezi i doprinosi, kako slijedi i iz dopisa Uprave Područni centar B. od 27.3.2020. godine; da je načelniku opštine B.Š. (čiji zamjenik je bio pravni prednik tužiteljice), na osnovu pravosnažne odluke CIK BiH broj: ... od 23.12.2015. godine prestao mandat sa 20.01.2016. godine; da je vještačenjem po vještaku ekonomske struke utvrđena visina primanja koja bi pravni prednik tužiteljice ostvario u periodu za koji je tražena naknada.

Temeljem navedenog činjeničnog utvrđenja, pozivom na odredbe člana 2, 6, 9. i 27. Zakona o statusu funkcionera jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 96/05 i 98/13 – u daljem tekstu: Zakon o statusu funkcionera) – nižestepeni sudovi odbijaju sve zahtjeve tužiteljice, uz obrazloženje da njen pravni prednik nije pokretao i vodio upravni spor radi osporavanja rješenja kojim je razriješen dužnosti zamjenika načelnika opštine K., čiji sadržaj mu nije mogao ostati nepoznat, jer je ono objavljeno u Službenom glasniku opštine K. broj: 2/13 i u sredstvima javnog informisanja, da je slijedom tog razrješenja izgubio status funkcionera kao i status zaposlenog lica, a time i sva prava iz radnog odnosa, što zahtjeve tužiteljice, kao njegovog pravnog sljednika, čini neosnovanim, bez obzira što je faktički radio do 11.02.2016. godine i za to vrijeme primao platu i ostala primanja po osnovu radnog odnosa.

Nižestepene presude nisu u svemu pravilne i zakonite, slijedom čega su, djelimičnim usvajanjem revizije tužiteljice, djelimično preinačene, temeljem odredbe člana 250. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 – u daljem tekstu: ZPP).

Odredbom člana 41. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 101/04, 42/05, 118/05 i 98/13), koji je bio na snazi u spornom periodu, propisano je: da načelnik opštine ima zamjenika; da ga bira skupština opštine, na prijedlog načelnika; da mu mandat traje do kraja mandata načelnika opštine (koji je odredbom člana 42. stav 1. istog zakona određen na četiri godine) i da on izvršava dužnosti koje mu povjeri načelnik opštine.

Pravni prednik tužiteljice je, kako je naprijed navedeno, izabran za zamjenika načelnika opštine B.Š.. Na taj način je, saglasno odredbi člana 9. stav 1. Zakona o statusu funkcionera, stekao status zaposlenog lica kod tužene, sa svim pravima i obavezama koja iz takvog statusa proizlaze i to do kraja mandata načelnika opštine. Kako je nesporno da je načelniku opštine B.Š. mandat prestao u januaru 2016. godine, saglasno naprijed navedenim zakonskim odredbama, nije nezakonito rješenje tužene kojim je utvrđen prestanak radnog odnosa i B.R., kao njegovom zamjeniku. Međutim, ta odluka nije mogla imati retroaktivno dejstvo (da mu radni odnos prestaje sa 27.6.2013. godine), naročito kod činjenice da je pravni prednik tužiteljice radio i obavljao poslove zamjenika načelnika opštine (kao, uostalom, i načelnik opštine B.Š., iako je i on bio razrješen te dužnosti) i poslije 27.6.2013. godine, sve do donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa (11.02.2016. godine). Ovo i kod činjenice da je rješenjem skupštine opštine od 27.6.2013. godine razrješen dužnosti zamjenika načelnika opštine, slijedom čega se navodi kojima se objašnjava i nastoji dokazati da ovo razrješenje nije proizvelo pravno dejstvo, ukazuju irelevantnim za rješenje ovog spora, pa se valjanošću tog razrješenja neće dalje baviti ovaj sud.

Iz izloženog slijedi da pravnom predniku tužiteljice nije mogao biti utvrđen prestanak radnog odnosa prije donošenja odluke sa takvim sadržajem, zbog čega je pobijano rješenje o prestanku radnog odnosa u tom dijelu poništeno kao u izreci ove odluke. Takav stav je u saglasnosti i sa faktičkim stanjem. Naime, pravni prednik tužiteljice je kod tužene (kako se ističe tokom postupka i naglašava u reviziji) radio do 11.02.2016. godine. Za to vrijeme je primao i platu, te druge naknade kao i ostali radnici.

Kod takvog stanja stvari i kod činjenice da nije sporno da pravnom predniku tužiteljice nije isplaćena plata za dio perioda u kojem je radio - od novembra 2015. godine do 11.02.2016. godine - i da je vještak ekonomske struke obračunao visinu tih plata, kakvom obračunu stranke nisu prigovarale, nižestepene presude su preinačene i u ovom dijelu, kao u izreci.

Takođe, budući da se za zaposlenog radnika, kao i za imenovano ili izabrano lice na javnu ili drugu dužnost, plaćaju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i da je obveznik tog plaćanja poslodavac, a uplata se vrši prilikom isplate plate (član 2, 4. i 10. Zakona o doprinosima „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 31/09 – Prečišćeni tekst, koji se primjenjivao u relevantnom periodu) osnovanim se ukazuje i zahtjev za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, za čiju isplatu su osnovica plate koje je pravni prednik tužiteljice primio, kao i one čija naknada mu je dosuđena ovom presudom, to jeste za period od 27.6.2013. do 11.02.2016. godine.

Po istom osnovu, te kod činjenice da je pravnom predniku tužiteljice odobreno korištenje godišnjeg odmora za 2015. i 2016. godinu, koji je i koristio, pripada mu i pravo na naknadu regresa u traženim iznosima, kako slijedi iz nalaza vještaka ekonomske struke kojem, kako je rečeno, nije prigovarano.

Nasuprot prednjem, kako iz navoda revizije jasno proizlazi da je pravni prednik tužiteljice bio na produženom godišnjem odmoru od 01.11.2015. godine, do kraja perioda u kojem je radio kod tužene, a kako se troškovi toplog obroka, saglasno odredbi člana 33. stav 1. tačka g) Opšteg kolektivnog ugovora („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 40/10) obračunavaju samo za dane koje je radnik proveo na radu, ovaj dio tužbenog zahtjeva je u cjelini neosnovan.

Takođe, u odnosu na zahtjev za isplatu naknade za prevoz za 2015, 2016. i 2017. godinu, pored neosnovanosti ovog zahtjeva za period od kada pravni prednik tužiteljice nije dolazio (pa time ni putovao) na posao, od 1.11.2015. godine (kada je otišao na produženi godišnji odmor), isti se ukazuje i nedokazanim (član 126. ZPP) budući da na te okolnosti (da je zaista putovao na posao i sa posla i o visini tih troškova) nisu provedeni bilo kakvi dokazi.

Zato je, primjenom odredbe člana 248. ZPP, u ovom dijelu revizija odbijena, kao i u dijelu kojim se pobijaju nižestepene presude u pogledu odluka o odbijanju zahtjeva za isplatu naknade plata za period od 12.02.2016. do 31.5.2017. godine, regresa za godišnji odmor za 2017. godinu, i doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period od 12.02.2016. do 31.5.2017. godine, jer naprijed navedeni razlozi čine neosnovanim navode revizije kojim se nižestepene presude pobijaju u ovom dijelu.

Uspjeh stranaka u ovoj parnici je djelimičan i po ocjeni ovoga suda podjednak, imajući u vidu stavljene zahtjeve o kojima je odlučivano, tok postupka i konačanu odluku kojom je završen ovaj spor. Zato je, na osnovu odredbe člana 397. stav 2. ZPP, u skladu sa odredbom člana 386. stav 2. istog Zakona, odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić